

4.4

Povrchová úprava a ochrana dřevěných ploch

Povrchovou úpravu a ochranu dřevěných ploch můžeme provést krycími (barevná úprava ploch) nebo lazurovacími (zanechávají viditelnou strukturu dřeva a zvýrazňují jeho krásu) nátěry. Nejpoužívanější laky pro ochranu dřeva dělíme na laky akrylátové (vodou ředitelné, bez zápachu a rychleschnoucí) a alkydové (ředidlové, syntetické pryskyřice).

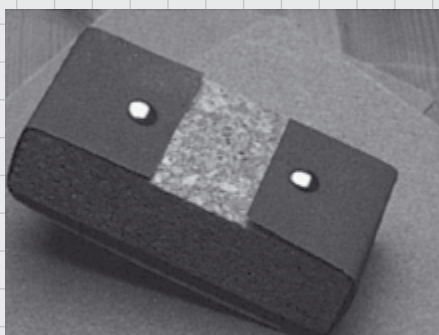
Příprava dřeva před nátěrem

Pečlivá příprava podkladu vždy rozhoduje o přidržitosti a životnosti nátěru! Dřevo napuštěné voskem nebo fermeží nelze lakovat vodou ředitelnými laky. Ze dřeva se neustále vylučuje parafín nebo fermežové oleje a vrchní vodou ředitelný lak se k povrchu nepřichytí. Dřeva obsahující více jak 15 % vlhkosti nedoporučujeme lakovat. Čím hladší je povrch natírené plochy, tím menší je spotřeba laků.

Postup práce

Surové, neošetřené a znečištěné dřevo očistíte rýžovým kartáčem. V případě většího znečištění použijte roztok horké vody a jádového mýdla. Řádně opláchněte čistou vodou a nechte vyschnout. Dřeva obsahující větší množství pryskyřic očistíte terpentýnem nebo nitroředidlem. Dřevo již lakované s pevně držícím starým nátěrem vždy přebruste do matova. Docílíte tím mírného zdrsnění povrchu a tím dobré přilnavosti následného nátěru. Staré, špatně držící a loupající se nátěry odstraňujte vždy celé. Použijte buď horkovzdušnou pistolí

nebo chemický odstraňovač starých nátěrů. Postupujte vždy podle pokynů výrobce uvedených na etiketě výrobku! Pozor na bezpečnost práce! Vyschlé dřevo přebruste brusným papírem. Podle požadavku na kvalitu nátěru volte zrnitost brusného papíru. Čím vyšší je číslo zrnitosti, tím hladší povrch získáte. Bruste vždy ve směru letokruhů: prach odstraňte suchým kartáčem. Pečlivě oblepte zakrývací páskou plochy, které nechcete natírat. Pásku volte vždy radši širší.

Nátěr

Štětce před nátěrem důkladně vyperte – tím uvolníte volné štětiny a štětce přejedte po drsném povrchu (surové dřevo,

brusný papír). Lakovacím válečkem přejedte několikrát po lepivé straně průhledné lepící pásky. Na páscích se přichytí volné chlupy a nečistoty. Natíraný povrch zbavte všech nečistot, prachu, mastnot. Před použitím barvy vždy důkladně rozmíchejte. Nestačí barvu jen protřepat. Nátěr provádějte vždy ve třech krocích. Základní nátěr, mezinátěr a vrchní

nátěr. Nátěr provedený pouze v jedné silné vrstvě je určen k brzkému zániku. Štětce namáčejte do barvy jen do třetiny výšky štětin. U ředidlových laků (pokud výrobce neuvádí jinak) nenechávejte mezi jednotlivými nátěry prodlevu delší jak 24 hod. Jen tak se jednotlivé vrstvy dobře spojí. Při delší prodlevě je nutné lak přebrousit. Nenatírejte nikdy na přímém slunci, za mrazu, deště či při extrémně vysoké vlhkosti. Dbejte vždy údajů uvedených na obalu zboží.

Základní nátěr

Pro základní nátěr očištěného dřevěného povrchu, doporučujeme použít impregnaci. A to i pod barevné (tónované) nátěry. Barevné nátěry ve většině případů neobsahují fungicidní a insekticidní složky. Impregnace tvoří mimo jiné i spojovací můstek mezi povrchem dřeva a dalšími nátěry a tím také snižuje jejich spotřebu. Pro základní nátěr starého soudržného a přebroušeného nátěru použijte buď tzv. primery, což jsou řídké nátěry bez lesku, nebo v případě samozákládajících laků (tzv. jednošichtovek) tento lak pro základní nátěr ředte podle údajů výrobce.

Tmelení

U vnitřních nátěrů je samozřejmým doplňkem, který po zaschnutí tmelu a jeho následném přebroušení dokonale vyhladí povrch.

Tipy od profesionála

U venkovních nátěrů je tmelení dosti složitě. Tmely jsou tvrdší než nátěrové hmoty a při objemových změnách vlivem rozdílových teplot a vlhkosti vzduchu praskají. Nátěr se obvykle ve tmelených místech začne olupovat. U starých oken je lépe se smířit s nedokonalým hladkým povrchem rámu, než dělat po krátké době opravy. Mezinátěr a krycí nátěr provádějte neředěným lakem.

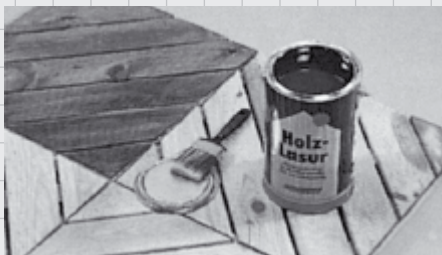
Lazurování

Zanechává viditelnou strukturu dřeva a tím zdůrazňuje krásu přírodního materiálu. Podle ředidel dělíme lazury na vodouředitelné a ředitlové. Podle síly natřené vrstvy, hloubkového průniku do materiálu a typu ředidla jsou lazury: slabovrstvé – většinou ředitlové s hlubokým průnikem do materiálu. Nenechávají na povrchu téměř žádnou vrstvu. Na povrchu nemá co praskat, tím se i olupovat a proto je jejich aplikace, údržba a obnova velice jednoduchá. Silnovrstvé – jsou většinou vodou ředitelné, hustotou připomínající jogurt. Jejich aplikace je složitější, jsou však ekologické. Na povrchu zanechávají vrstvu a proto při nesprávné přípravě podkladu a nekvalifikované aplikaci mohou praskat. Při profesionálním zpracování jsou velmi efektivní!

TIP:

Při rozhodování o nákupu se informujte, jestli je lazura pouhé napouštělo bez chemických látek pro ochranu dřeva proti modráni,

mechu, plísní, dřevokaznému hmyzu, houbě, povětrnostním podmínkám (zda obsahuje fungicidní a insekticidní přísady) a zda obsahuje UV filtr. V tomto případě je nutné před

vlastní aplikací použít napouštělo (hloubkový základ), které tyto chemické vlastnosti má. Pokud lazura obsahuje UV filtr, fungicidní a insekticidní ochranu povrchu (viz výše), není hloubkový základ nutný. Pozor – většina bezbarvých lazur je jen pro vnitřní použití!

Příprava před nátěrem

Dřeva obsahující více jak 15 % vlhkosti nedoporučujeme lazurovat. Čím hladší je povrch natírané plochy, tím menší je spotřeba lazur. Druh dřeva ovlivňuje jeho zabarvení. Dělejte zkušební nátěry!

Příprava práce

Surové, neošetřené a znečištěné dřevo očistíte rýžovým kartáčem. V případě většího znečištění použijte roztok horké vody a jádrového mýdla. Řádně opláchněte čistou vodou a nechte vyschnout. Uvedený postup

je používán hlavně u starých staveb jako jsou ploty, vrata atd. Dřeva obsahující větší množství pryskyřic očistíte nitroředidlem. Vyschlé dřevo přebrouste brusným papírem. Podle požadavku na kvalitu nátěru volte zrnitost brusného papíru. Čím vyšší je číslo zrnitosti, tím hladší povrch získáte. Brouste vždy ve směru letokruhů! Prach odstraňte suchým kartáčem.

Základní nátěr

Pokud lazura neobsahuje fungicidní, insekticidní a UV ochranu, proveďte doporučený hloubkový základní nátěr. Pokud je fungicidní, insekticidní a UV ochrana obsažena v lazuru, provádíme základní nátěr touto lazurou.

Broušení

Po základním nátěru provedeme přebroušení plochy brusným plátnem malé zrnitosti.

Vrchní nátěr

Provádíme neředěnou lazurou. Lazury vodou ředitelné pečlivě vpracujeme do podkladu. Zbytky lazury ředitlové, která se nevpila do materiálu po ukončení nátěru setřeme flanelovým hadříkem. Dosáhneme tím dokonalého povrchu.

Co potřebujete?

- Pro odstranění starého nátěru:** horkovzdušná pistole, kapaliny nebo pasty na odstraňování laku, brusný papír
- Pro přípravu dřeva:** jádrové mýdlo, terpentýn, nitroředidlo, rýžák, houba, brusný papír
- Pro nanášení barvy nebo lazury:** lakovací váleček, štětec s přírodním (pro lak obsahující rozpouštědla) a umělým (pro akrylátové laky) vlasem
- Pro bezpečnost práce:** gumové rukavice (pro práci s odstraňovací starých nátěrů), ochranné brýle (hlavně pro nátěry nad hlavou)